

การเรียกร้องและการปกครองดินแดนที่ได้คืนจากฝรั่งเศส พ.ศ. 2483 - 2491

นางสุภาพร บำรุงวงศ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาประวัติศาสตร์ ภาควิชาประวัติศาสตร์

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2546

ISBN 974-17-2882-4

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

DEMANDS FOR THE RETROCESSION OF TERRITORIES FROM THE FRENCH AND THEIR
SUBSEQUENT ADMINISTRATION, 1940 - 1948

Mrs. Supaporn Bumrungwongsa

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts in History

Department of History

Faculty of Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2003

ISBN 974-17-2882-4

##4380196922 :MAJOR HISTORY

KEY WORD: THAI GOVERNMENT/ RETROCESSIONS/ ADMINISTRATION

SUPAPORN BUMRUNGWONGSA: DEMANDS FOR THE RETROCESSION OF TERRITORIES FROM THE FRENCH AND THEIR ADMINISTRATION, 1940–1948

THESIS ADVISOR: ASST. PROF.SUTHACHAI YIMPRASERT, Ph.D. 236 pp.

ISBN 974-17-2882-4

This thesis aims to look at the major considerations of the Thai Government in demanding territories back from the French. And this thesis also looks at the importance of these territories for Thailand both economically and politically during the years 1940-1948.

The thesis suggests that the idea of retrocession started during World War II, around 1940, on account of the deterioration of French power in the area, the stability of the Thai government and its stronger Armed Forces, and the desire to unify all Thai races together, not to forget the emotions about loss of territory. Thailand used both diplomacy and military prowess. However, this brought Thailand into conflict with French Indochina. The outcome of this controversy after settlement by the dominant Japanese Power led to Thailand regaining some territory. This retrocession led to "Luang Pibulsonggram" being promoted to the rank of Field-Marshal. The regained land was later administratively divided into four different provinces under the full control of the central government. The Thai government tried very hard to develop these provinces with a number of projects starting with education in the Thai Language. The development projects in these provinces went on very slowly during the wartime but the provinces, however, benefited Thailand a lot. For instance, the "Battambang" province was said to be one of the largest rice growing areas for Thailand and the area was also used as a route to transfer troops and war supplies by the Japanese Army during the war. After the end of World War II, the Thai government inevitably had to return these regained provinces back to the French government in an exchange for French recognition of Thailand as a member of the United Nations, and all these conflicts finally ended in 1948.

Department of

History

Student's signature.....

Supaporn Bumrungwongsa

Field of study

History

Advisor's signature.....

Sutee Sathuy

Academic year

2003

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลือและการสละเวลาอันมีคุณค่าของบุคคลหลายท่าน ซึ่งผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่าน แห่งภาควิชาประวัติศาสตร์ที่ให้ความรู้ความเมตตาแก่ผู้เขียนตลอดเวลาที่ศึกษาอยู่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธชัย ยิ้มประเสริฐ อาจารย์ที่ปรึกษาผู้ให้ความรู้ คำแนะนำที่มีคุณค่าและช่วยเหลือผู้เขียนตลอดมา พันตรีพีรพล สงนุ้ย ที่สละเวลามาให้คำแนะนำและเป็นผู้วิจารณ์วิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์พิพาดา ยังเจริญ ศาสตราจารย์ ดร.แถมสุข นุ่นนนท์ และอาจารย์สุวิมล รุ่งเจริญ ที่กรุณาให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไข วิทยานิพนธ์อย่างละเอียด

ขอกราบขอบคุณ อาจารย์เครือพันธ์-อาจารย์สุชิน ทำมาหากิน อาจารย์ประกาย ผลิเจริญผล ครูจากโรงเรียนสามพรานวิทยา ที่คอยถามไถ่และให้กำลังใจลูกศิษย์เสมอมา และขอขอบคุณลุง-คุณป้า ผู้ให้ข้อมูลสัมภาษณ์ทุกท่าน ขอขอบคุณผู้บริหารสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลและวิทยาเขตวังไกลกังวล ที่เห็นความสำคัญของการพัฒนาบุคคลากร ให้การสนับสนุนด้านเวลาและเงินทุนในการศึกษาครั้งนี้ นายอัศวี ศรจิตติ ผู้อำนวยการสำนักงานศิลปากรที่ 5 และเจ้าหน้าที่ทุกคนที่ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือผู้เขียนตลอดเวลาที่พักอาศัยและทำวิทยานิพนธ์อยู่ เจ้าหน้าที่หอจดหมายเหตุแห่งชาติ หอสมุดแห่งชาติและห้องสมุดทุกแห่งที่อำนวยความสะดวกแก่ผู้เขียนในการค้นคว้าข้อมูล ขอขอบคุณเป็นพิเศษสำหรับ พี่สมพร พี่ประสิทธิ์ และน้องนกแห่งภาควิชาประวัติศาสตร์ ความช่วยเหลือและกำลังใจอย่างดีจากอาจารย์ซาลี อาจารย์แก้ว อาจารย์ต๋อง อาจารย์รงค์ และอาจารย์ทุกท่านจากวิทยาเขตวังไกลกังวล น้องๆ นิสิตปริญญาโท บัณฑิต ท็อป พิชัย เล็ก ใจ์ น้องอ้อย น้องแก้ว น้องต๋อม น้องแปรม น้องพุดมีและทุกคน

ขอขอบคุณพี่ชาย พี่สาวทุกคนในครอบครัว พรดำเนินสวัสดิ์ ที่คอยเป็นห่วงน้องสาวเสมอมา ความอบอุ่นและเชื้ออาหารจากคุณพ่อเจี๊ยง คุณแม่่องุ่น และครอบครัวบำรุงวงศ์ ทุกคน ความเสียสละที่ยิ่งใหญ่และสายใยแห่งความรักของ ด.ญ.ญานิน และคุณอาณัติ ที่คอยช่วยเหลือ อยู่เคียงข้างเสมอ แม้ในยามทุกข์โศก

หากวิทยานิพนธ์เล่มนี้มีสิ่งใดที่เป็นประโยชน์และมีคุณค่า ขออุทิศความดีนี้บูชาพระคุณพ่อแม่ ที่คอยรับรู้ความสำเร็จของลูกจากทิพยวิมาน ขอบูชาพระคุณครู-อาจารย์ทุกท่านที่สั่งสอนให้ความรู้แก่ศิษย์จนประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานจนถึงทุกวันนี้ หากมีข้อผิดพลาดประการใดผู้เขียนขอรับความผิดพลาดนี้เองและกราบขอโทษมา ณ โอกาสนี้

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
บทที่ 2 ปัจจัยสำคัญในการเรียกร้องดินแดนคืนจากฝรั่งเศส.....	10
2.1 การอ่อนกำลังลงของฝรั่งเศสในระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2.....	11
2.2 ความคิดรวมเผ่าไทย	17
2.2.1 ความเป็นมาของชนชาติไทย.....	18
2.2.2 การรับรู้เรื่องการเสียดินแดน.....	25
2.3 ความมั่นคงของคณะรัฐบาลและความเข้มแข็งของกองทัพ.....	29
บทที่ 3 การเรียกร้องและได้ดินแดนคืนจากฝรั่งเศส.....	37
3.1 การดำเนินนโยบายก่อนเกิดกรณีพิพาท.....	37
3.1.1 การเคลื่อนไหวทางทหารด้านอินโดจีน.....	38
3.1.2 การสนับสนุนให้อพยพพลเมืองจากอินโดจีน.....	48
3.2 ความเห็นของผู้นำและวิธีการในการเรียกร้องดินแดน.....	52
3.2.1 การใช้นโยบายทางการทูตและการต่างประเทศ.....	55
3.2.2 การใช้พลังมวลชนในการเรียกร้องดินแดนคืน.....	66
3.2.3 การใช้กำลังทหารในการเรียกร้องดินแดน.....	76
3.3 การได้ดินแดนคืนจากฝรั่งเศส.....	93
บทที่ 4 การปกครองดินแดนที่ได้คืน.....	101
4.1 การวางนโยบายปกครองดินแดนที่ได้คืน.....	101
4.2 การดำเนินงานที่จำเป็นในดินแดนที่ได้คืน.....	104
4.2.1 การจัดการปกครองดินแดนที่ได้คืน.....	104
4.2.1.1 การจัดการปกครองในระยะแรก.....	105
4.2.1.2 การจัดการปกครองในระยะที่ 2.....	116
4.2.2 การให้ความรู้และสร้างสำนึกความเป็นไทย.....	134

บทที่	หน้า
4.2.3 การพัฒนาและสร้างความเจริญในพื้นที่ 4 จังหวัด.....	141
4.2.3.1 ความเป็นอยู่ของราษฎรใน 4 จังหวัด.....	148
4.2.3.2 ความเป็นอยู่ของข้าราชการที่ไปปฏิบัติหน้าที่ใน 4 จังหวัด... ..	151
4.3 ประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าไปปกครองดินแดนที่ได้คืน.....	153
4.3.1 ประโยชน์ทางการเมือง.....	153
4.3.2 ประโยชน์ทางเศรษฐกิจ.....	161
4.3.3 ประโยชน์ในทางยุทธศาสตร์ของญี่ปุ่น.....	166
 บทที่ 5 การคืนดินแดนให้แก่ฝรั่งเศส.....	 172
5.1 ปัจจัยที่ทำให้ไทยต้องคืนดินแดนให้แก่ฝรั่งเศส.....	172
5.1.1 ปัญหาสืบเนื่องจากสงครามโลกครั้งที่ 2 เกี่ยวกับสถานะสงครามของไทย.....	 172
5.1.2 การไม่ได้รับความสนับสนุนจากฝ่ายสัมพันธมิตร ในเรื่องดินแดน 4 จังหวัด.....	 175
5.1.3 ปัญหาที่เกิดขึ้นด้านชายแดนไทยและอินโดจีน.....	183
5.2 การดำเนินการมอบดินแดนคืนให้แก่ฝรั่งเศส.....	195
5.2.1 การเตรียมการส่งมอบดินแดน.....	195
5.2.2 การส่งมอบดินแดน.....	198
5.2.3 การช่วยเหลือผู้อพยพจากดินแดน 4 จังหวัด.....	201
 บทที่ 6 บทสรุป.....	 207
รายการอ้างอิง.....	212
ภาคผนวก.....	224
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้แทนในการประชุมสงบศึก.....	225
ภาคผนวก ข รายชื่อคณะผู้แทนไทยในการเจรจาอนุสัญญาสันติภาพ ที่กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น.....	 226
ภาคผนวก ค รายชื่อคณะกรรมการปักปันเขตแดน.....	227
ภาคผนวก ง รายชื่อคณะกรรมการผสมไทย - ฝรั่งเศส	230
ภาคผนวก จ แผนที่แสดงการเสียดินแดนของไทย.....	232

สารบัญ (ต่อ)

ณ

บทที่

หน้า

ภาคผนวก ฉ แผนที่แสดงการยึดครองดินแดนบางส่วนในอินโดจีน ของกองทัพไทย.....	233
ภาคผนวก ช แผนที่แสดงที่ตั้งจังหวัด พระตะบอง พิบูลสงคราม และนครจำปาศักดิ์.....	234
ภาคผนวก ซ แผนที่แสดงที่ตั้งจังหวัดลานช้าง.....	235
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	236

.....